

M A G Y A R K U R I R

Bécsből, Kedden, Július' 18-dikán, 1820.'

Nagy Britannia.

London belső városa közönsége' tanácsa és Southwark' lakosai Jun. 30-dikán meghatározták, hogy a' Királynéhoz hánkódó és szerencsétető köszöntést küdjenek. Azon ülés, melyben ezen határozás tétett, alig végesztetett vala el, midőn a' Királyné tulajdon maga a' város' házához, melynek Guild-Hall a' neve, megérkezvén, magát Senátor Wood által a' karján fogva az épület' nevezetesebb szobájában meghordoztatta. Az alatt, míg ő Felsége ezen szobáknak nézegetésével töltötte idejét, szekereből a' porsereg a' lovakat kifogta, 's magamagát fogta-belé, 's a' Királynét maga vonta vissza a' szállására. — A' Ministeri Kurir pedig ő Felségének ezen cselekedetét botránkoztatónak nevezvén, illy szavakkal fejezi-ki Jul. 1-ső napján erről való ítéletét: — „A' Királynének azon tanácsosai, kik minden lépéseit kormányozzák, adták tegnap kétséggkivül azt a' tanácsot is, hogy mihelyest azok, a' kik a' városházánál az ő Felségéhez intéztetett köszöntést meghatározták, onnét eloszlottak, ott azonnal megjelennyék, 's magát a' sokaságnak megmutassa. Még csak a' vala már hátra, hogy ezen tanácsban maga személlyesen is jelen lett volna azalatt, míg a' hozzá intéztetettköszöntést meghatározták. Melly játékot kelle ismét látnunk ezen tanácskozás után! Azt, hogy egy Aszszonyt, még pedig egy Királynét, és olly Királynét,

a' kit legterhesebb vádak nyomnak, himntojában ülve, a' porsereg a' fő város uczájin végig huzott — 's a' Király palotája előtt megállapodott, hogy a' tolongók az Országló Fejedelem ellen, a' ki pedig ezen aszszonynak is Fejedelme, a' legundokabb mocskolódásokra kibocsátkozzanak. Lehetséges-é az, hogy Anglia' Királynéja egy illy cselekedetet megszenvedhessen. Miólta Anglia van a' világon, annak fő városa illy történet által soha meg nem mocskosított. Ha valósággal vagynak a' Királynének ellenségei, a' kik vesztét ohajtják, melly nagyon kell ezekben orvendeni ezen történetért! Ezen cselekedetben valami olly ingerlő, a' mi erkölcsünkkel, szokásainkal, érzékenységeinkkel, gondolkodásainkal és vélekedéseinkkel valami olly ellenkező dolog találtatik, a' melynek mi, illy undokság' kifejezésére, még csak igaz nevezeteket adni se' mérészlünk. Hijába fogják azt mondani, hogy az egész történet magának a' Királynének is kedvetlenségére szolgált. A' Királynének már elég bizonyosságai voltak arra, hogy védelmezésére a' porsereg szánta-el magát, 's mihelyest ezt tudta, a' mi ítéletünk szerént, a' lett volna kötelessége, hogy ne helyeztesse magát olly körülállások közzé, hogy a' porseregnek tudnivalóképpen alkalmatosságot szolgáltasson a' maga baromi orgiájának (Bachus' innepeinek) tartására. Vajha soha több ilyen történeteket ne érnénk! Nagyon veszedelmes tevelység foglalta-el az

ő Felsége 'elméjét, ha egy nemes indu-
latú nép' kedvellésénél, egy elvetemedett,
fellázzadt, és vérszomjúzó porseregnek
lármás feikiáltásait jobban becsüli."

A' Királyi testörzö seregnél az első
Regement' harmadik Batalionja' katonái, en-
gedetlenség' bűnét követvén-el, erre néz-
ve Királyi Herczeg York, az Anglus
fegyveres seregek' fő vezére, titkos kato-
na-tanácsot tartott, 's annak végződése
után hirdetést intézett az ármádához, mely-
ben jelenti, hogy az említett Batalion vis-
gálás alá fog ezen cselekedetiért vonattatni,
's a' rendetlenségnek okozóji illendőkép-
pen meg fognak büntettetni. Hanem, mint-
hogy ezen cselekedet a' nép közt felet-
tebb nagyitva 's olly czélzással hirleltett-
el, hogy az ármádának és a' nemzetnek
a' Királyi testörzö sereg eránt való bizo-
dalma meggyengítették, tehát köteleessé-
gének lenni esmeri ő Királyi Herczega
közönsegesen kihirdeteni, hogy Király
ő Felsége álhatatos bizodalommal viselte-
tik azon igasságos hajlandóság, jó rend
és fenytéktartás eránt, melly által a' Ki-
rályi testörzö sereg' külömbkülömb csapat-
jai magokat minden időben megkülöm-
böztetvén az Országnak mindenkori ke-
vélységét 's dicsőségét tették, 's erre néz-
ve soha sem is gondolhatta volna ő Kirá-
lyi Felsége, hogy egy más Batalion bé-
li fenytéknek csak szempillantatnyi el-
mellözése, őket a' magok köteleességekről
annyira elfelejtkezethetné, hogy jó hi-
reket, melyet az egész világ előtt tett di-
csösséges szolgálataik által nyertek, meg-
mocskosítanak." — Ezen katonai hirdetés-
nek az ármáda' minden Regementjeinél
fel kellett olvastatni.

Londonnak példaadása szerint
York és Nottingham városaiknak és lakosai
is öszszegyülekeztek és köszöntést hatá-
roztak a' Királynéhoz.

A' felső ház' szorgalmasan folytatja
a' Királyné' magaviseletét illető irásoknak,
mellyek a' szokás szerént, zöld selyemma-
téria zsákba, pecsét alatt küldettek hoz-
zá, vizsgálását. Junius' 29-dikén 5 óráig
ült egyvégtében. Mikor fogja vizsgálódá-
sainak resultatumát az egész ház' elejébe
terjeszteni, még nem tudták. — A' Do-
kumentumok, mellyeket meg kell visgál-
nia hetven darabból állanak. — A' Brit-
tisch-Press nevű Ujságlevelek azt akarják
tudni, hogy elvégezvén a' Biztosság a'
maga vizsgálódását 's annak resultatumát
a' háznak tellyes gyűlése' elejébe terjeszt-
vén, ugyan ekkor egy úgynevezett El-
válási és Le-tevési Billt is fog,
megfontolás 's megerössítés végett annak
elejébe terjeszteni, melly ott egyszer fel-
olvastatván, azzal három hónapi szünet
határoztatik-meg, hogy az alatt a' Királyné a'
maga' tanujit Angliába hivathassa.

Mint hallik a' Királyné' tanácsosai
egy lebepecsétlett csomót adtak által a' Ki-
rályné ellen intéztetett Dokumentumoknak
megvizsgálásában foglalatoskodó Biztossá-
nak, melyben a' Királyné' menttségére
nézve nagyon fontos Dokumentumok mon-
datnak lenni. De nem fogadta-el a' Biz-
tosság, 's a' csomót meg se' nyitotta,
minthogy az elejébe adatott rendelésnek
foglalatja néki azt parancsolja, hogy csak
a' Ministerektől kezébe adatott papirosa-
kat vizsgálja-meg, 's azokról tegyen tudó-
sítást, következésképpen néki tellyesség-
gel nincsen hatalma arra, hogy egyéb
idegen papirosakat is megolvasson, 's hogy
az azokban találtató tárgyaknak a' maga
itélet-tételéhez valamelly befolyást enged-
jen.

A' Botany-Bayból (Ney Süd-Wales-
ről) Sidneyből, Ujságlevelek érkeztek An-

gliába, mellyek ezen plántatartományban Febr. végéig történt dolgokra terjeszkednek ki. Az a' nevezetes megjegyzés fordul benne elé, hogy a' múlt esztendőnek Decemberétől fogva 945 megszentelt gonosztévő embereket s 45 gyermekeket vittek oda az Anglus és Irlandus hajók. Az odavaló evezés alatt csak kétő halt-meg. Az egygyik az odaérkezett hajók közzül, csak 96 napot töltött az útban. Francia hajós Kapitány Freycinet, ki az Uránia nevű hajóval esmeretlen földkeresés végett útozik, a' múlt Decemberben beszállván ezen gonosztévők plántatartományának fő városába, Sidneybe, bált adott ott, melyben a' sziget néhány eredeti lakosai is jelen voltak, s nevezetesen két leánykáról, kik ott a' fő városban neveltetnek, azt jegyzik-meg az említett Ujságlevelek, hogy nagy kedvességgel tudnak tánczolni. Még új Seelandiából is jönnek ifjak Sidneybe, az Oskolába. Schunginak, a' lakosok' fejének fija is ott volt.

* * *

Melly foganatos törekedéssel hiteződjék a' mai idoban az Isten' beszédének magva a' Pogányok között, megtettzik csak ez egy megjegyzésből, hogy a' Bibliának az egész világra való kiterjesztésén dolgozó társaság, a' melly e' végre Otaheite' szigetén is nyomtató mívhelytet állított-fel, a' Lukás Evangyéliumának kinyomtatását ezen szigetnek nyelvén már elvégezte; 5000-ret nyomtatott belőle; és jó kelete van.

A' szegény sorsú Anglus gyermekek tanittatásának nyomorú állapotjáról hosszasan beszélt Brougham Jun. 29-dikén az alsó házban. Kérte a' házat, hogy terjeszthessen ezen tárgy eránt egy Billt

megfontolás végett a' gyűlés' elejébe. Nem csak kívánságát, hanem a' ház' sok jeles embereinek s ezek között Minister Castlereághnak megelégedéseket is előre nagyon megnyerte, kik megígérték, hogy méltó figyelemetességgel fogják halgatni jóvallását. — Beszédében illy nevezetes megjegyzések fordultak elő: „A' nevezetes Colghoun két millióra tette azon gyermekek számát Angliában, a' kik minden tanulás nélkül nevednek-fel: de megcsalattott, mert így 20 millióra kellene Anglia' lakosai számának telni, s minnyájoknak szegényeknek kellene lenni. Valami egy tizenegyed vagy egy tizenötöd része a' gyermekeknek olyan, a' kik részint közönséges részint magános oskolákban valamitanittatást kapnak; a' más nagy rész minden tanulás nélkül és majd minden vallási esmerettség nélkül nevedik-fel. Skótzia ezen tekintetben jobb lábon áll, mint Anglia. Skotziában minden tizedik emberről fel lehet tenni, hogy tanulási neveltetést kapott. Illy méreketben állott Hollandiában is a' tanulási állapot 1812-ben. Helvétziában tizenkét annyi tanulási módok találatnak, mint Angliában; 1803-ban népünknek csak egy 21-gyedrésze kapott tanittatást: de azolta nállunk is tétettek meglehetősen jobbitások. Frantzia Országban ezen új idokig a' lakosoknak csak egy 28-czadrészeről lehet feltenni, hogy tanulási neveltetést kapott: hanem 1817-től fogva 716 oskolák állítottak-fel, mellyekbe most 204,000 gyermekek tanúlnak. — Annak mutogatására is kiterjedett ezen beszédében Brougham Úr, hogy hasznos, ha a' különbkülömb vallású gyermekeknek tanulási neveltetése egymástól elválosztatva esik; minthogy a' religiói neveltetés csak így eshetik jól, pedig minden Morálnak a' religiói neveltetés a' talpköve.

)(*

Frantzia Ország.

A' Herczeg Richelieu és Gen. Donadieu között eléfordult kedvetlen történetről ekképpen beszéll egy magános tudósító: „Herczeg Richelieu és Gen. Donadieu között heves öszszeszollás fordult elé. A' Generalis a' Herczeghez ment panaszkodni, hogy a' perit el nem akarják kezdeni. A' Herczeg úgy felelt, hogy hazájának egy valóságos barátja sem kíván a' mostani körülállások között czivakodás' almájával a' síkra kiállani, 's a' Király' kívánsága az, hogy most minden olyan dolog, melly az indulatokat felgerjeszthetné, elhárítottjék. Ekkor boszszantó 's megbántó szavakra fogadott Donadieu, mellyeken nem csudálkoznak, a' kik őtet esmerik. Vélle most különös körülállások között vagnak, a' kik őtet elé vitték. Előbb kellett volna esmerni, hogy sem Kommandánságot adtak néki; azután pedig, hogy Kommandánsá tettek, különös vala őtet előbb kegyelmekkel megtetézni, azután pedig vélle semmit se' gondolni, 's minden féle keserves elvádoltatásoknak kitétetve hagyni. Igaz marad az, hogy a' Király ezen Generalisért sokat tett, 's vélle a' maga nagy lelküségét gyakran érezette. Ő nagyon puzdori ember, ámbár kéntelenek vagyunk megvallani felölle, hogy a' Grenobeli történetekben semmi rossz dolgot el nem követett. Hallottuk az ő fogságra lett tétetését. Ezen utóbbi cselekedetében nagyon elvetemedett. Minden társaságokat öszszefutván, mindenütt dicsekedett, hogy ezzel amazzal az emberrel, melly rútol bánt, vagy miként fizette-ki őket. A' dolgokat olly nagyitva adta elé, hogy végezetre meg kellett vélle éreztetni, hogy mit csinált. A' Király nagyon megboszszankodott ellene, azért, hogy az, a' kit egyedül tett ember-

ré, a' kit egyedül emelt-fel a' porból, ilyen cselekedetekre vetemedett. Elfogatásának azonban semmi politikai oka nincsen, ámbár a' Liberálisok másképpen beszélltek a' dolog felöl.“

Generális Grouchy és Clauzel az Országba való hazajövetelt megnyervén, megérkeztek. Az első már udvarláson is volt Angouleme Herczegnél.

Lotharingiából ekképpen írnak: „A' Metzi örző seregnek egy részét másokkal cserélték-fel, azért, hogy a' lakosok és katonaság között eléfordúlható minden egyenetlenkedéseket el akarnak távoztatni. Most az egész Lotharingiában találtató fegyveres népnek az a' Generális Vilate a' fő vezére, a' ki mint Alvezér, Marschal Soult alatt az Andalusiai ármádánál szolgált. Azon eszközök, mellyeknek elővétetések Gen. Vilate a' Párisi történetek miatt itt Lotharingiában is szükségeseknek lenni tartotta vala, már most, minekutánna az indulatok' feszültsége, mellyeknek itt is a' Párisi feltüzesülés volt a' lázzasztója, elcsendesedett, fére tétettek. Meg lehet jegyezni, hogy az az indító ok, melly a' Párisi lármákra alkalmazatosságot szolgáltatott vala, valamint az Orzágnak egyéb tartományjaiban úgy itt Lotharingiában is nagyobbadon csak a' városok' lakosainak szolgált lázzadásra való ingerlésül; a' falusiak nagyon keveset gondoltak vélle, tudniillik a' Válosztás' törvényével, midön ellenben a' városiak eget földet fel akartak ellene lázzasztani.“

A' Nantesi lázzadás' alkalmazatossá-gával, melly ott is ugyan ezen okon ütött vala ki, a' legnagyobb tolongás közben egy Anglust is elfogtak, hanem az Anglus Consul közbenjárására nem soká elbocsátották. A' Politzia előtt jelesen mentette magát: „Nem ért ő, így szollott, egy szót is francziául; a' tolongók közzé

csak azért ment, hogy hazájában ennél sokkal gonoszabb tolongásokat látván az effélékhez hozzá szokott; 's a' tolongók között egyedül csak újságlátás kívánásból maradt azért, hogy reménlette, hogy már egyszer csak elkezdődik a' dolog, és majd lát valamit.

A' Constitutionel arról tudósítja olvasóit, hogy az ő leveleiből Juniusnak lefolyta alatt 4623 sort töröltt - ki a' Censori Biztosság.

Párisban az 1819 - dik esztendőnek lefolyta alatt 25,263 - ra telt a' születtek száma; a' halottaké 22,127 - re, kik közül 7310 az ispotályokban halt - meg; 376 maga ölte - meg magát, ugymint 250 férj - és 126 aszszonyember.

S v é t z i a .

Az ezen esztendőbeli katonagyakorlások a' Laegersgaerdet nevű térségen egy hónapig tartottak, 's már elvégződtek. János napját nagy parádéval inneplette ezen mezőn az öszszegyülekezve lévő sereg. A' jelenlévő gyalog Regimenteknek tulajdon kezével osztott új zászlókat a' Király. Istentisztelet után a' Király's a' Koronaörökös előtt léptettek - el a' seregek, melly után búcsut vettek egymástól, 's eloszlottak. — Ugyancsak János napján Ritterek' neveztetése is történt ezen mezőn, melynek véghezmenetele után a' Király nagy vendégséget adott a' Lógerben. Estve a' Koronaprincz adott nagy bált egy épületben, a' melly könnyű szerrel, a' gyakorlási mezőn csak ezen célra állittatott vala fel. A' sereg, melynek ezen napra étel ital bőséggel adatott, egész éjjel külömbkülömb csoportokba gyülekezve tánczolt, a' hol a' most uralkodó familia' neveik elmés emblemák által kifejeztetve fényeskedtek. —

Görresnek ezen című irását: A' Németbirodalom és a' Revolútió (melyről néhány hónapok előtt volt szó az Ujságokban, Stockholmban minden könyvárosok széltibe' árulják.

Orosz Birodalom.

Az Isák' temploma, a' melly Petersburgban a' legfényesebb plánum szerént fog épittödni, csupa márvány kőből épittetik. Csak a' modellája 60,000 Rubelbe került. Felépittetésére 10 esztendőt és 30 millió Rubelt határoztak, úgy, hogy esztendönként három-három milliók fordittódjának reá.

S z e n t I l o n a .

Ezen szigeten Május' 2 - dikán kiáltották - ki IV - dik György Királynak a' Nagy Britanniai és Irlandiai thronusra lett lépését. Gróf Balmain, az eddig itt volt Orosz Biztos, Aprilis' 26 - dikán a' Lowe aszszonyság' 16 esztendős leánykáját Misz Johnson t feleségül vévén, Május' 2 - dikán elevezett szép ifjú feleségével Anglia felé.

S p a n y o l A m é r i k a .

Az újabb tudósítások által megvalóságosittatott, hogy Bolivártól egy tisztt, 40 katonák által kísértetvén, mint Követ, a' Morilló' armádája' szélső vigyázójinál megjelenvén, passust és kíséretet kért a' Veneczuelai Congressus' Elölülőjének Doktor Rosciónak, 's ugyan azon Congressus' tagjának Doktor Arzurának, hogy a' Congressus' nevében való alkudozás végett a' Királyi armáda' fő hadi szállására mehessenek. Gyanítják, hogy az insurgensektől Spanyol Országból valamile-

velezések érkeztek volna oda, mellyek elfogattatván a' Veneczuelai Országlószéknek ezen lépésre alkalmatosságot szolgáltatottak volna. Akár hogy 's mint történt azonban a' dolog, elég az hozzá, hogy Veneczuelában nagy reménség kezdett uralkodni a' csendességnek helyreállittatása eránt.

Hanem a' Meksikói öbölben hallatnak ismét holmi mozgások tétettetni. Beszélnek, hogy Generális Long ismét expeditziót kezdett organizálni Teksas, sőt egész Meksiko ellen, a' melly végre Galvestonban 5000 embert gyűjtött össze. Serget és hajókat a' Veneczuelai Patrióták adtak néki. Az esmeretes Lafitte nevű tengeri Haramia is hozzá csatolta magát. Ezek egygyütt tehetnek valami csavarát.

A l g i r i a.

A' Hamburgiak illy tudósítást vettek Algiriából Junius' 3-dikáról: „Innét Május' 17-dikén öt prédáló hajók a' tengerre kiveztek. Gyanítják, hogy olly rendelés van elejikke szabattatva, hogy a' Portugallus, Spanyol, és Frantzia partok mellett fel 's alá evezvén, minden előltalándó Észak-Németországi, sőt minden olyan nemzetektől való kereskedő hajókat elfogdossanak, a' mellyeknek az Algiriai Országlószékkel semmi kötések nincsen, 's a' kiknek ott Consuljok sincsen. Kivezésekkor több tornyokkal czimerezett veres zászlók lobogtak a' hajókon. Általában szollván az Algiriaiak most is éppen olly gögösök, dicsekedők és szemtelenek, mint az Európai egyesült hajós seregnek tavalyi nállok történt megjelenése 's az Öt Nagy Hatalmasságoknak nyilatkoztatása előtt voltak. Úgy látszik, hogy mind ezek tellyességgel semmi megilletődést nem okoztak nállok. A' melly nemzetek adót fizetnek nékiek, azoknak hajójikat nem bántják; azokét pedig, kik-

nek fegyveres hajójik a' Közép tengeren le 's feleveznek, nem merik bántani. Mint-hogy az Ország koránt se' hoz-be annyi adót, a' mennyi a' Barbarus Országlószék számára kívántatna, tehát efféle tengeri ragadozás által próbálják a' hajós sereg' fenntartására kívántató költséget megszerezni, a' tiszteket gazdagítani, 's a' kassákat megtölteni. — Az Algiriai környéket most két veszedelem ostorozza, tudniillik a' pestis és a' sáskák. Oránban már alig van 6000 ember, 's napjában most is 50-nenként halnak. Algiriában nem halnak illy nagyon.

U j a b b U j s á g o k.

Az Afrikai partokról Majorca szigetére is által kapott a' valóságos pestis, és nagyon pusztit. Nagy inséget szenvednek miatta azon városok' lakosai, a' mellyek körül a' közösülésnek felbeszaksztatására nézve kordonok vonattattak. Arta városát nem csak kordonnal vették körül, hanem két uczáját köfállal rakták-be. Az anyaországnak több tartományai-ban segedelem gyűjtetik ezen szerencsétlen sziget' lakosai' számára. Katalonia jó példával ment elől. Már egy millió Reálokat küldött felsegittetéssekre.

Skotziában Glasgowban Jun. 28-dikán véres verekedés történt a' polgárok és katonák között, úgy hogy a' katonák' segítségére Peisleiből kellett több katonaságot hozatni, 's a' lárma még a' következő napon se' esendesedett vala el.

B é c s.

Reichardné vasárnap' délután a' Bécsieket a' maga 15-dik, nagyon szerencsés levegői útozásával mulattatta. Idő is igen szép volt. — A' mi általjában itt az időjárásról illeti, Juliusnak első két hetei is essősök valának, hanem már most nagyon szép és meleg napjaink járnak.

Hazai Dolgok és egyéb Toldalékok.

Magyar Ország.

S Z E N T - M I H Á L Y.

(A' később idők' képében.)

A' kit Athéne nekünk 's a' héthegyü Város
irígyel,

A' kinek ajkairól Nesztori Sváda szakadt,
Holdjait itt szántá, mint Xenophon, itt
vere lantot,

Gyermekit itt nevelé szíve' nagy érze-
tiben.

Pusztá vala a' vad sík, perzselt agyag:
Eleonóra

Rá pillanta, 's az ím Thesszali Tempe
leve.

Térj árnyékiba, hív Idegen; szent helyre
jutottál,

'S az most is büszkén hirdeti Geniuszit.

~~~~~

Szent Mihály, igen nagy helység Szabolcsban, két mértföldnyire Tokajtól, Gróf Deseöffy Józsefnek és Gróf Sztáray Eleonorának, a' Mihály Szabolcsi Fő-Iszván és Gróf Eszterházy Eleonora' leányának, 's Eszterházy Ferencz nagy Cancelláriusunk' unokájának, birtoka 's nyári lakója. Tokajtól Debreczenig az Útas semmi erdőt nem lát. A' hely' lelkes asszonya egy temérdek kertet erdőséggé csinált, 's itt kél ennek a' nagy embernek, nagy hazafinak szépízlésü 's a' jószághoz illő háza. Fijai, a' legszebb 's leglelkesebb gyermekek, Aurél, Marcell, Emíl, 's leánya, Virgínia, szüléjü' szeméi előtt, 's általok is, neveltetnek. Nyelvek ma-

gyar; de tudnak tótul, németül, francziául; 's a' fiúk nagy előmenetelt tesznek a' Görögben. Az idegen gyönyörködve fogja látni a' szép helyet, 's tisztelettel fog emlékezni, kik ékesítették, kik lakták azt a' mi időkben.

* * *

Pozson, Julius' 8-dikán: — „Az itt múlató Nemzeti Játzó Társaság folytatja mutatványait, a' mult Hétfön ugyanint Julius 3-dikán egy (talán) eredeti (?) Játékkal igyekezett a' néző községet megörvendeztetni, ezen nevezet alatt, István a' Magyarok első Királyja; de minthogy a' Játék magában igen gyenge, 's tsaknem minden Drammaticai szabások nélkül készült, háládatlan volt a' munka; mert jóllehet hogy Szentpétery Úr (Kupa) Vásárhelyi Úr (István) és Kilenyi Úr (Ventzelin) egész erejeket oda fordították is, hogy igyekezetekkel pótolhassák ki a' Darab tetemes héjjánosságait, még sem menthették azt meg, az ilyen száraz, 's a' máj pallérozott izléstől, egy-néhány tizeddel hátra maradt munkák köz sorsától — az úgy nevezett általéséstől. Sajnáljuk, hogy a' Szerző Úr neve a' hirdető czédulából elmaradt, 's javasolhatjuk is a' Játékszini Igazgatásnak, hogy a' munkája nevét is a' Repertoirból szint így marasztassa el örökre. Sokkal kedvezőbben fogadtatott Julius' 4-dikén az Árulás 's szerelem féltés. — Dériné Assz. (Amalazunda) Vásárhelyi Úr (Rizberg) 's Láng Úr (az öreg Herzeg) egész erejekkel azon törekedtek, hogy az előbbenivel okozott kedvetlen érzést a' nézőkkel egészszen elfelejtessék. Segéllették ezen tzelt a' többi Játzó Tagok is,

és a' szembe tűnő köz igyekezet eleven példa volt arra, hogy nem szorgalmatosságok hijjánossága, hanem tsupán tsak a' tegnapi Darabnak mostoha volta okozta légyen azt, hogy a' nézők nem a' szokott érzéssel hagyhatták oda a' Játékszint.

Julius 6-dikán az Újhóldvasárnap-i gyermek vig énekes Játék. — Jóllehet hogy a' játszó Tagok azon külömbféle és nevezetes Daraboknak, — mellyekkel itt létek ólta megörvendezteték a' néző községet, — helyes előadásaiikkal, különös bizodalmat gerjesztettek is magok eránt, és így nem közönséges várakozással sereglettünk légyen öszve a' Játék házban; még is kéntelenek vagyunk megvallani, hogy a' mit hallottunk, nem tsak várakozásunkat, hanem még reménységünket is jóval felül múlta, egy szóval — közönséges volt a' meglepés — Déri né Asszonyt kéntelenítettünk mindenek előtt emliteni; — ezen kedveltje a' Magyar Tháliónak, és főkép' a' magyar Polyhymniának megbizonyította most előtünk azt, hogy azon jelentések, mellyek némely betses Újságleveleinkben találtanak felöle, tsakugyan nem egészen a' levegőben épültek. Hangjának tisztasága, hatóssága, kiterjedése, és kellemetessége egyaránt bámúlásra birják a' halgatókat; meg is bizonyította az ide való Publicum mennyire igazán tudja ezen tökéletességeket betsülni, midön már az első felvonás végén őt' egy szájjal és köz tapsal kihivta. — Éneke ha ment is a' halmozott piperétől, és az erőlködő tzikornyaságtól,

de nem mivészi tsinosodás nélkül való; 's különös érdeme még az, hogy minden szótagot érthetővé téssen. — A' többi felvett Személyek is kielégítő kezekben voltak; Pály Úr, egy sokat ígérő kezdő, hangjának tiszta és kellemetes volta által, kipótolja némünémüképpen a' Játékszini mozdulatinak hijjánosságát; további csinosodása tsupán tsak szorgalmától és serénységétől függ; mellyeket szivessen ajánlunk néki. Etsedi Josefa (Szobaleány) és Láng Úr (Péter Házmaster) főkép' a' második Felvonás kezdetén éneklett kettős Dallal — mellyet a' publicum újra elmondattott velek, tökéletesen megfelelték a' köz várakozásnak.“

* * *

Császári Királyi Tanácsos Márffy József Ur, Nemes Torontál Vármegyének Első Vice Ispánya, Pesten, e' folyó hónap' 7-dik napján meghalt, ezen hivatalnak csaknem 40 esztendeig tartott dicséretes viselése, 's hideg tetemei innen a' Bánátba, az ő jószágára vitettek, végső eltakarítás, és halotti tisztelet végett.

Ö Császári Királyi Felsége Korbuly Adeodatus Szamos Ujvári Polgár, és Baboczkai Árendátor Urnak, és Férfi ágon lévő Maradékainak, Tekéntetes Nemes Tömös Vármegyében fekvő Gertinest nevezetű Kameralis Helységet donatione mixta kegyelmesen oda ajándekozni méltóztatott.

Redaktor: Pánczél Dániel; nyomtatja Nemes Stöckholzer Hirschfeld Felix.

(Ober-Passauer - Hof Nro. 396.)